

7.

1978, 23. května – Sdělení VONS č. 7 o policejním zadržení Ivana Medka při snaze navštívit Ladislava Hejdánka, jeho únosu bezprostředně po propuštění, odvezení mimo Prahu a zbití.¹

Ivan Medek (1925), hudební teoretik a kritik, signatář Charty 77 a člen Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných, šel dne 16. května 1978 okolo 17. hod. navštívit svého přítele dr. Ladislava Hejdánka, mluvčího Charty 77. Uniformovaní příslušníci VB, kteří již několik měsíců nezákonně střeží dveře do bytu dr. L. Hejdánka a kontrolují všechny návštěvníky, tentokrát po nahlédnutí do jakéhosi seznamu Ivana Medka zadrželi a odvedli jej do hlídkového vozu VB, parkujícího před budovou. Posádka vozu (civilista a dva uniformovaní příslušníci) obdržela po radiotelefonickém sdělení „máme ve voze osmadvacítku“ příkaz „jednat podle původních pokynů“ a dopravila I. Medka do úřadoven bezpečnosti v Bartolomějské ulici. Zde musel po delší dobu setrvat ve společnosti dvou mladých civilistů, kteří mu odmítli sdělit důvody zákroku a kromě kontroly obsahu kapes s ním neprováděli žádné úřední úkony. Krátce po setmění (asi ve 20.30 hod.) vstoupil do místnosti starší zdvořilý muž, který se představil jako Ulrich, a se slovy „tak to skončíme, pane Medek, pojedete domů“, I. Medka odvedl, přičemž od přítomných úředníků převzal jeho občanský průkaz. Před budovou I. Medkovi sdělil, že bude domů dopraven vozem a že dr. Hejdánka již také odvezli (tato informace se ukázala být nepravdivou, dr. Hejdánek nebyl toho dne zadržen). I. Medek namítl, že bydlí nedaleko a snadno dojde domů pěšky, zmíněný Ulrich však s poukazem „co byste si o nás pomyslel“ trval na své nabídce a rozhlížel se po údajně přivolaném voze. Za tohoto rozhovoru vyvedl I. Medka z Bartolomějské ulice do ulice Karolíny Světlé a to až k rotundě sv. Kříže (roh Konviktská), kde mu konečně předal občanský průkaz. V tom okamžiku se na I. Medka ze zadu vrhli dva muži, zkroutili mu ruce a vhodili ho do připraveného vozu (světlé žiguli). Ve voze mu okamžitě stlačili hlavu pod sedadlo, ruce mu za zády sepjali kovovými pouty, oči a uši mu převázali silnou látkou, kterou během jízdy často kontrolovali

a utahovali. Asi po hodině rychlé jízdy vůz zastavil, I. Medek – stále v poutech a se závaznými očima – byl oběma muži vytažen a vláčen několik desítek metrů mokřinou a mlázím. Pak mu byla sejmuta pouta a uvolněna látka na obličej, současně však dostal prudký úder do břicha (solar plexus), jímž byl na okamžik zbaven vědomí a na několik minut ochromen. Když se probral k vědomí, zaslechl zvuk odjíždějícího vozu. Po asi hodinové cestě opuštěnou krajinou (z dodatečné rekonstrukce plyne, že byl zanechán v odlehlé části lánské obory) se I. Medkovi podařilo dojít do Nového Strašecí, odkud autobusem a vlakem dorazil do Prahy (asi v 6.00 ráno). Při dodatečné lékařské kontrole nebyly zjištěny žádné závažnější následky kromě slabého vnitřního krvácení. I. Medek informoval prezidenta republiky, předsedu vlády, ministra vnitra a generálního prokurátora o svém případě otevřeným dopisem, který je zároveň oznámením trestného činu.²

Výbor pokládá celou událost za nanejvýš znepokojivou a rozhodně podporuje úsilí I. Medka o osvětlení okolností zločinu a vypátrání jeho pachatelů. Při bezohlednosti pachatelů lze říci, že jen náhodou neměl jejich čin nejtěžší následky. Promyšlené jednání (v průběhu celé akce nepadlo jediné slovo) i technické vybavení únosců svědčí o tom, že se jednalo o organizovanou teroristickou akci. Příznačná je okolnost, že k únosu došlo při propuštění I. Medka z budovy bezpečnosti a že byl proveden před zraky důstojníka StB, který obět na místo činu dovedl a který se nepokusil zasáhnout na její obranu.³

Jelikož tento případ není ojedinělý, výbor naléhavě doporučuje všem občanům, kteří se aktivně zasazují za dodržování lidských práv a prosazování zákonnosti, aby se pokud možno nepohybovali (alespoň po setmění a na opuštěných místech) bez doprovodu a aby v každém případě informovali své přátelé o svém časovém rozvrhu a případných nouzových opatřeních.

Navzdory této události jsme odhodláni pokračovat ve svém úsilí a setráváme ve vzájemné solidaritě včetně osobních návštěv a podobných setkání.

Informace o Chartě 77, r. 1, 1978, č. 7, s. 3–4.

POZNÁMKY

- ¹ Únos a zmlácení Ivana Medka bylo též zmiňováno ve výzvě VONS a mluvčích Charty 77 předsednictvu Ústředního výboru KSČ, vládě ČSSR a Federálnímu shromáždění ČSSR k vyšetření případů únosů a fyzického napadení signatářů Charty 77 Bohumila Doležala, Ivana Medka a dalších teroristických činů a o útoku na libereckého signatáře Jiřího Kasala z 29. 5. 1978, viz dokument č. 1127, ve sdělení VONS č. 29 obsahující zprávu o této výzvě, dokument č. 29, a ve sdělení VONS č. 11 o únosu a zbití Bohumila Doležala, dokument č. 11.
- ² Dopis obsahoval též Medkovu žádost prezidentu republiky o vyřízení jeho žádosti o povolení k vystěhování do Rakouska obsažené v dopisu z 25. 3. 1978. Text dopisu byl publikován in: *Informace o Chartě 77*, r. 2, 1979, č. 7, s. 3–4.
- ³ K případu viz dále Medkův text „Záznam o návštěvě Ivana Medka u dr. Ladislava Hejdánka“ in: LP, Sb. VONS, inv. č. 213, sign. II/1, kart. 35. Ve formě faksimile byl tento dokument publikován jako příloha rozhovoru s I. Medkem nazvaným „Snad si dobře vzpomínám“. Rozhovor s Ivanem Medkem o Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných, in: Jaroslav Pažout (ed.): *Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných. Politická perzekuce, opozice a nezávislé aktivity v Československu v letech 1978–1989*. Sborník grantového projektu č. 1, Praha 2008, s. 130–131.